

Norsk katapult

Utlysning av

Pilotprosjekter med testfasiliteter

i distriktene

27. juni 2022

Mål og hensikt

I statsbudsjettet for 2022 ble det bevilget 40 millioner kroner til testfasiliteter i distriktene. Formålet er å gi bedrifter over hele landet lettere tilgang til testfasiliteter og industrikompetanse, og slik bidra til mer bærekraftig omstilling av norsk næringsliv. Det er nødvendig for å nå de nasjonale klima- og eksportmålene.

Som et tiltak for å styrke og utvide denne tilgangen, utlyses pilotprosjekter for etablering av noder under ordningen Norsk katapult (se mer om Norsk katapult i siste del).

En node skal gjøre relevante testfasiliteter og industrikompetanse tilgjengelige for SMB-segmentet i sitt nedslagsfelt. I tillegg skal noden forsterke og videreutvikle den nasjonale katapult-satsingen gjennom å være et koblingspunkt for katapult-sentrenes tjenester til bedrifter i et større geografisk og distriktmessig nedslagsfelt.

Utlysningen rettes mot nærings- og innovasjonsmiljøer i distriktene hvor det allerede er et forpliktende samarbeid mellom bedrifter, og der det er et eksisterende tilbud av industrikompetanse og testfasiliteter. Distrikt defineres i denne sammenheng som områder utenfor de store befolkningssentrene i Norge.

Oppbygging av en permanent struktur av noder i tilknytning til Norsk katapult er en langsiktig satsing.

I prosjektperioden skal pilotnodene:

1. utvikle, tilgjengeliggjøre og anvende testfasiliteter samt industrikompetanse for bedrifter i sitt nedslagsfelt (geografisk og tematisk)
2. opparbeide et nytt, erfaringsbasert kunnskapsgrunnlag for hvordan en nasjonal nodestruktur kan utvikles

Ved tilfredsstillende resultater kan en pilotnode tas opp i en permanent ordning uten videre søknad.

Innhold og prosjektleveranse

1) Utvikle, tilgjengeliggjøre og anvende testfasiliteter samt industrikompetanse for bedrifter i sitt nedslagsfelt

Pilotnoden skal i prosjektperioden, i samarbeid med minimum ett nasjonalt katapult-senter, gjennomføre FoU-prosjekter som tilgjengeliggjør testfasiliteter og kompetanse rettet mot SMB-segmentet i pilotnodens nedslagsfelt (geografisk og tematisk). Formålet med FoU-prosjektene skal være å videreutvikle et relevant og attraktivt kompetanse- og tjenestetilbud i pilotnoden.

FoU-prosjektene må inneholde aktiviteter som:

- Inneholder noe nytt og har en kreativ tilnærming (dvs. har et originalt, utfordrende mål som skal nås ved å generere «ny kunnskap», f.eks. å avdekke tidligere ukjente fenomener, strukturerer eller sammenhenger)
- Har usikkerhet knyttet til utfallet av prosjektaktiviteten(e) (dvs. ikke være en rutinemessig endring)
- Har en systematisk tilnærming (dvs. være planlagt og budsjettert)
- Gir resultater som kan overføres til og/eller reproduseres av andre (dvs. at innvilgelse av prosjektet har en utløsende effekt)

Søknaden skal beskrive hvilke FoU-prosjekter med tilhørende prosjektaktiviteter som skal gjennomføres i prosjektperioden (se søknadsskjema).

Det skal leveres en rapport som inneholder resultater, erfaringer og kunnskap pilotnoden har tilegnet gjennom FoU-prosjektene.

2) Opparbeide et nytt, erfaringsbasert kunnskapsgrunnlag for hvordan en permanent, nasjonal nodestruktur kan utvikles knyttet til ordningen Norsk katapult

Dette gjøres med fokus på følgende prosjektområder:

1. Tilknytningsformer til nasjonale katapult-sentre

Det skal gjøres vurderinger og beskrives tilknytningsform pilotnoden har til ett eller flere nasjonale katapult-sentre. For eksempel kan en mulighet være at en pilotnode er formelt koblet til ett av de nasjonale katapult-sentrene og utvikles ut fra det nasjonale senteret sin strategi. En annen mulighet kan være at pilotnoden er et selvstendig miljø med egen økonomi og strategi, men med formaliserte avtaler med et nasjonalt katapult-senter samt egen avtale med ordningen Norsk katapult (Siva). Pilotnoden skal være en viktig del av en geografisk og kapasitetsmessig utvidelse av eksisterende katapult-

sentre. Her kan det være mulig å inngå avtaler slik at en pilotnode kan bli én felles dør inn til alle de nasjonale katapult-sentrene og se om dette i så fall skaper spesielle muligheter og/eller utfordringer.

Det må framgå av søknaden hvilken tilknytningsform man ser for seg mellom pilotnoden og de nasjonale katapult-sentrene.

2. Samhandling med nasjonale og regionale virkemidler

Det skal gjøres vurderinger og beskrives hvordan pilotnoden(e) kan samhandle med eksisterende virkemidler. Spesielt gjelder dette samhandling mellom virkemidler og programmer som ligger i Siva-strukturen, det være seg innovasjonsprogrammene, eierskap og/eller eiendom, men også hvordan man skal oppnå effektiv bruk av Innovasjon Norges bedriftsrettede virkemidler, de regionale virkemidlene som administreres av fylkeskommunen og andre prosjektrettede virkemidler.

Det må framgå av søknaden hvilke virkemidler som er vurdert og hvordan man ser for seg samhandlingene.

3. Samhandling med fylkeskommunene og regionalt nettverk

Det skal gjøres vurderinger og beskrives hvordan pilotnoden samhandler med fylkeskommunen og aktuelle regionale aktører i pilotnodens nedslagsfelt.

Det må framgå av søknaden hvilken samhandlingsform man ser for seg med fylkeskommunen og aktuelle regionale aktører.

4. Organisasjons- og driftsmodeller

Det skal gjøres vurderinger og beskrives hvilken organisasjonsform det legges opp til. Det være seg om pilotnoden eksempelvis er organisert som aksjeselskap, et prosjekt i et etablert innovasjonsselskap eller som et eget forretningsområde i en etablert klynge eller på en annen måte. Det skal beskrives en driftsmodell som på sikt har potensial til å bli bærekraftig.

Det må framgå av søknaden hvilken organisasjonsform det legges opp til.

5. Bidrag til oppbygging av mer helhetlige verdikjeder/bransjer

Det skal gjøres vurderinger og beskrives hvordan pilotnoden eventuelt kan gi positive bidrag til oppbygging av mer helhetlige verdikjeder som er definert som viktige for framtidig industriell utvikling i Norge. Her ønsker vi også en beskrivelse av hvordan pilotnoden kan koble seg sammen med andre relevante aktører og hvordan dette gir bedrifter i pilotnodens nedslagsfelt bedre tilgang til å bidra i slike verdikjeder/bransjer.

Det må fremgå av søknaden hvilke verdikjeder/bransjer som er vurdert og som pilotnoden er engasjert i.

6. Rolle i regionale prosjekter av nasjonal betydning

Det skal gjøres vurderinger og beskrives hvorvidt og hvordan pilotnoden kan delta i regionale prosjekter av nasjonal betydning og hvordan dette kan stimulere samhandlingen mellom pilotnoden og et nasjonalt katapult-senter (*Til Siva direkte og gjennom katapult-sentrene kommer det henvendelser om deltakelse i prosjekter som er initiert regionalt, men som kan ha nasjonal betydning*).

Det må fremgå av søknaden hvilke typer prosjekter som er vurdert som aktuelle for pilotnoden.

Kunnskapsgrunnlaget skal leveres i form av en rapport med resultater fra prosjektområdene 1-6 beskrevet over.

Rammer

Det kan søkes om inntil 6 millioner kroner per pilotnode. Pilotperioden kan strekke seg mellom 12-18 måneder. Det skal søkes innenfor følgende områder:

1) Utvikle, tilgjengeliggjøre og anvende testfasiliteter samt industrikompetanse for bedrifter i sitt nedslagsfelt

Søknaden skal bygge på spesifisering som beskrevet under Prosjektleveranse.

Midler til FoU-prosjekter kan benyttes med begrensningene gitt i statsstøttereguleringen til:

- Personalkostnader
- Instrumenter og utstyr
- Bygninger og grunn
- Kontraktsforskning, kunnskap og patenter
- Felleskostnader og driftskostnader

Prosjektmidler søkt til, kommer inn under regler for statsstøtte og vil bli behandlet etter det generelle gruppeunntaket i statsstøttereguleringen (GBER), artikkel 25 "*Støtte til forsknings- og utviklingsprosjekter (FoU)*". Støtte vil bli gitt som eksperimentell utvikling.

Begrepet er definert i GBER artikkel 2(86):

«Eksperimentell utvikling: ervervelse, kombinasjon, utforming og anvendelse av eksisterende vitenskapelig, teknologisk, forretningsmessig og annen relevant kunnskap og ferdigheter, som har som mål å utvikle nye eller forbedrede produkter, prosesser eller tjenesteytelser. Dette kan f.eks. også omfatte aktiviteter, som er rettet mot konseptformulering, planlegging og frembringelse av dokumentasjon vedrørende nye produkter, prosesser eller tjenesteytelser.»

Regelverket gir åpning for inntil 25 % støtteintensitet for eksperimentell utvikling.

Støtteintensiteten kan imidlertid økes opp til en maksimal støtteintensitet på inntil 60 % av de støtteberettigede kostnadene på følgende måte:

- i. Med 10 prosentpoeng for mellomstore bedrifter og med 20 prosentpoeng for små bedrifter
- ii. Med 15 prosentpoeng dersom ett av følgende vilkår er oppfylt:
 - a. Prosjektet omfatter et faktisk samarbeid
 - i. Mellom foretak der minst ett er en SMB, eller utføres i minst to medlemsstater eller i en medlemsstat og en stat som er part i EØS-avtalen, og ingen foretak alene står for mer enn 70 % av de støtteberettigede kostnadene eller
 - ii. Mellom et foretak og en eller flere organisasjoner for forskning og kunnskapsformidling, der den/de sistnevnte alene står for minst 10 % av de støtteberettigede kostnadene og har rett til å offentliggjøre sine egne forskningsresultater
 - b. Resultatene av prosjektet får omfattende spredning gjennom konferanser, publikasjoner, åpne datakilder eller programvare med gratis eller åpen kildekode.

På utvikling av ny kapasitet av testinfrastruktur vil det kreves egenandel som må sannsynliggjøres i form av timer, privat kapital eller annen godkjent egenfinansiering under GBER artikkel 25.

For beregning av støtte kan følgende legges inn i beregningen:

- Personalkostnader:
 - Forskere, teknikere og annet hjelpepersonale i den grad de er sysselsatt i prosjektet.
- Kostnader for instrumenter og utstyr i den utstrekning og for det tidsrom de anvendes i prosjektet.
 - Dersom slike instrumenter og slikt utstyr ikke anvendes i prosjektet i hele sin levetid, er bare de avskrivningskostnader som svarer til prosjektets varighet,

beregnet i samsvar med alminnelig anerkjente regnskapsprinsipper, støtteberettigede.

- Kostnader for bygninger og grunn (dvs. avskrivningskostnader) i den utstrekning og for det tidsrom de anvendes i prosjektet.
 - For bygninger er det bare avskrivningskostnadene som svarer til prosjektets varighet, beregnet i samsvar med alminnelig anerkjente regnskapsprinsipper, støtteberettigede. For grunn er kostnader for kommersiell overdragelse eller faktisk påløpte kapitalkostnader støtteberettigede.
- Kostnader for kontraktforskning, kunnskap og patenter kjøpt eller lisensiert fra eksterne kilder i samsvar med prinsippet om armlengdes avstand, samt kostnader for rådgivning og tilsvarende tjenester som utelukkende anvendes til prosjektet.
- Ytterligere felleskostnader og andre driftskostnader, herunder materialkostnader, forsyninger og lignende produkter, som er direkte knyttet til prosjektet.

2) Opparbeide et nytt, erfaringsbasert kunnskapsgrunnlag for hvordan en permanent, nasjonal nodestruktur kan utvikles knyttet til ordningen Norsk katapult

Søknaden skal bygge på punktene 1-6 under som beskrevet under Prosjektleveranse.

Midler til utvikling av ny kompetanse kan benyttes til:

- Administrative kostnader
- Prosjektleder
- Reisekostnader
- Kostnader til framskaffelse av kunnskapsgrunnlag (punkt 1-6 under prosjektleveranser)
- Utrednings- og analysekostnader
- Eventuelle øvrige kostnader må spesifiseres i kostnadsoversikt og skal godkjennes av Siva

Disse postene faller utenfor statsstøtteregelveverket og det kreves ingen egenandel. Midler til utvikling av ny kompetanse kan ikke overstige 20 prosent av det totale søknadsbeløpet.

Krav til søkere

Søkere må oppfylle følgende kvalifikasjonskrav:

1. Søker må ha tilholdssted innenfor det definerte distriktsområdet.
2. Søker må dokumentere intensjonsavtale med ett eller flere av de nasjonale katapultsentrene (ref. punkt 1 i prosjektleveranser).
3. Søker må representere et konsortium som har etablert et tydelig og forpliktende samarbeid med FoU-miljø og utdanningsaktører.
4. Søker må dokumentere at konsortiet ved prosjektets oppstart kan stille testfasiliteter til disposisjon og sannsynliggjøre at man sammen med deltakere i konsortiet har ressurser til å komplettere dette gjennom videre utvikling.

Søkere som ikke oppfyller disse kravene vil ikke bli vurdert videre.

Vurdering av søkere

Søkere vil bli vurdert og rangert etter følgende:

1. Søker må ha en tydelig og sentral rolle i et dynamisk nærings- og innovasjonsmiljø og representere et konsortium med minimum 2 bedrifter med en tydelig ansvarlig (fasilitator) for prosjektet. Med dynamisk næringsmiljø menes et miljø med aktører og etablerte arenaer for å møtes, samarbeide og dele kompetanse. Miljøet må være en del av et velfungerende innovasjonsmiljø med relevante regionale og nasjonale nettverk. Et innovasjonsselskap eller en klynge kan være søker på vegne av et konsortium.
2. Konsortiet må dokumentere planer/aktiviteter som bidrar til å oppnå nasjonale og internasjonale mål om bærekraft, samt i hvor stor grad prosjektet bidrar til å oppfylle de nasjonale målene om økt eksport.
3. Relevans ift. hvilken grad pilotprosjektet bidrar til de sentrale målene beskrevet i utlysningsteksten (ref. Prosjektleveranse).
4. Hvorvidt konsortiet samlet sett kan gjennomføre pilotprosjektet i tråd med målsetninger og ambisjoner (gjennomføringsevne). Herunder vektlegges følgende:
 - a. Balansert fordeling av kostnader, finansiering, oppgaver, roller og risiko mellom partnerne som deltar i prosjektet

- b. Tilgang på kompetanse og kapasitet som er nødvendig for å gjennomføre pilotprosjektet
- c. Konkrete og gjennomarbeidede mål, arbeidspakker, milepæler, ressursinnsats og relevante risikovurderinger
- d. Realistisk og gjennomførbart budsjett og finansieringsplan
- e. Foreligger konkrete planer om spredning og skalering av prosjektresultater

Oppfølging

Pilotprosjekter som blir innvilget må organiseres med minimum prosjektleder og styringsgruppe. Dette må etableres før tilskudd kan utbetales fra Siva.

Siva vil følge opp prosjektene gjennom deltakelse i prosjektenes styrende organer. Prosjektet skal utarbeide halvårlige delrapporter som sendes Siva. Delrapportene skal inneholde status og framdrift for kategori 1 og 2 som beskrevet i Prosjektleveranser.

Søknadsprosess

Søknadsfrist er 25. september 2022. Søknader leveres på eget skjema utarbeidet av Siva.

Søkere som vurderes som aktuelle kandidater vil bli innkalt til intervju hvor man vil gå nærmere inn på konkretisering og gjennomføring av prosjektet. Det forventes å etablere 4 – 6 pilotnoder. Det forventes tildeling innen 31.oktober.

Norsk katapult

Norsk katapult skal bidra til økt industriell verdiskaping i Norge. Dette skal gjøres ved å utvikle relevante kompetanse- og tjenestetilbud i regi av internasjonalt ledende katapult-sentre.

Ordnningen ble lansert som ett av ni prioriterte tiltak da Regjeringen Solberg i mars 2017 la frem Industrimeldingen «Industrien – grønnere, smartere og mer nyskapende».

De to første katapult-sentrene ble pekt ut i oktober 2017, og de tre neste i juni 2018. Ambisjonen er å utvikle 7-9 nasjonale katapult-sentre på områder av stor verdi for fremtidens industri i Norge. Katapult-sentrene skal være komplementære og med det utfylle hverandres tjenester.

Siva forvalter ordningen på vegne av Nærings- og fiskeridepartementet, og i tett samarbeid med Innovasjon Norge og Forskningsrådet.

I katapult-sentrene kan bedriftene utvikle, teste og simulere. Der får bedriftene tilgang til en internasjonalt ledende test-infrastruktur og kompetanse, som de fleste ellers ikke ville hatt tilgang til. Det er en suksessfaktor når produkter, tjenester og prosesser skal industrialiseres.

Leveransen fra katapult-sentrene kan bestå av noen timers møte for nødvendige avklaringer, problemløsning i workshops, mindre tester i labskala eller lengre innovasjonsløp. Leveransen kan også ha som formål å bygge nødvendig kompetanse i bedriften for å utvikle, simulere, teste eller ta i bruk nye prosesser.

Med et katapult-prosjekt kan bedriften redusere sin økonomiske og teknologiske risiko, øke kunnskapen i bedriften, og raskere ta steget fra idè til markedsintroduksjon. Det er nøkkelen til økt konkurransekraft og styrket markedsposisjon.

Katapult-sentrene bistår små, mellomstore og store bedrifter – oppstartsbedrifter og etablerte bedrifter – i de aller fleste bransjer.

Mer informasjon om Norsk katapult finner du på norskkatapult.no

Kontaktpersoner i Siva:

Tina Larsen
+47 913 34 409
Tina.larsen@siva.no

Jon Johansen
+47 951 49 772
Jon.johansen@siva.no